

CYNGOR SIR
CEREDIGION
COUNTY COUNCIL

**CRYNODEB O'R STRATEGAETH RHEOLI
PERYGL LLIFOGYDD LLEOL
HYDREF 2014**

Nod **Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol Cyngor Sir Ceredigion** yw cynorthwyo pawb sy'n cael eu heffeithio gan lifogydd, neu sy'n gyfrifol am reoli perygl llifogydd, i ddeall y perygl llifogydd yn y Sir yn well, a bydd yn canolbwyntio ar ffynonellau 'lleol' llifogydd, fel dŵr wyneb, dŵr daear a chyrsgiau dŵr cyffredin.

Mae'r crynodeb hwn yn rhoi trosolwg o'r Strategaeth, gan dynnu sylw at y materion pwysicaf.

Cyflwyniad

Pan fydd llifogydd yn digwydd, does dim gwahaniaeth pa fath o lifogydd sy'n creu'r broblem ac felly fe fydd y Strategaeth yn ceisio darparu gwybodaeth am yr amrywiol ffurfiau o lifogydd a'r cyrff sydd yn ymwneud â phob agwedd ar reoli perygl llifogydd a'u swyddogaethau perthnasol.

Mae'n hanfodol ein bod yn gweithio ochr yn ochr â sefydliadau eraill, trigolion y sir a'r cymunedau i reoli perygl llifogydd er mwyn lleihau'r effaith trwy well cynllunio a rheoli, a thargedu'r hyn sy'n cael ei fuddsoddi.

Yn union fel y mae peryglon yn sgil llifogydd ac erydu arfordirol yn newid, rhaid i'n hymateb newid. Ni fydd yn bosibl parhau i adeiladu systemau draenio mwy ac amddiffynfeydd uwch. Dros y blynyddoedd diweddar mae Llywodraeth Cymru wedi symud tuag at ymateb sydd wedi'i wreiddio mewn rheoli risgiau, gan ddarparu dull holistaidd o weithredu tuag at reoli'r peryglon, y canlyniadau a'r effeithiau.

Ni fydd yr arian sydd ar gael ar gyfer rheoli perygl llifogydd fyth yn ddigonol i ddelio â'r holl beryglon llifogydd cyffredol a'r perygl cynyddol yn y dyfodol oherwydd

newid hinsawdd. Hyd yn oed pe na bai cyfyngiadau ariannol yn broblem, ni fyddai'n bosibl atal yr holl lifogydd na chwaith datrys pob pryder.

Nid yw adeiladu rhagor o amddiffynfeydd ac amddiffynfeydd uwch yn ateb cynaliadwy yn amgylcheddol, yn economaidd nac yn gymdeithasol ac mewn rhai achosion, gall gynyddu'r perygl i fywyd ac anafiadau os byddant yn methu. Gall lleoliad amddiffynfeydd weithiau niweidio'r amgylchedd ehangach ac mae adeiladu a chynnal a chadw amddiffynfeydd yn mynd yn ddrutach sy'n golygu bod llai o arian ar gael i ddiogelu cymunedau eraill.

Roedd y ddogfen *Foresight: Future Flooding Study* ac Adolygiad Stern Review ynghylch Economeg Newid Hinsawdd yn argymhell defnyddio dull rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol, sydd yn mynd y tu hwnt i amddiffyn yn unig.

Gall gweithio gyda phrosesau naturiol gyfrannu at dull rheoli ecosystem mwy cynaliadwy a gall hefyd helpu i gyflenwi gofynion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr.

Perygl Llifogydd yng Ngheredigion

Mae llifogydd yn digwydd pan fydd dŵr yn gorchuddio tir sydd fel arfer yn sych. Mae natur llifogydd yng Ngheredigion yn hynod o amrywiol ac eang ar draws y sir. Mae gan Geredigion arfordir helaeth, rhwydwaith o afonydd, tir uchel ac isel a nifer o ddyffrynnoedd afonydd, sydd, wrth eu cyfyngu gydag ychydig o ardaloedd trefol, yn golygu ei bod mewn perygl o lifogydd o amrywiol o wahanol ffynonellau.

Ymhlith y prif ffynonellau llifogydd sydd wedi'u cynnwys yn y Strategaeth y mae:

Llifogydd dŵr wyneb (llifogydd

oherwydd glaw trwm) - pan fo glaw trwm yn achosi dŵr ffo sy'n llifo dros yr wyneb.

Llifogydd dŵr daear - pan fo dŵr yn y creigiau o dan y ddaear yn codi uwchben wyneb y ddaear

Llifogydd afonydd - pan nad yw cwrs dŵr yn gallu ymdopi gyda'r dŵr sy'n llifo iddo

Yn aml mae'n anodd sefydlu un achos penodol dros lifogydd a dyna pam y mae angen mabwysiadu dull holistaidd o weithredu wrth ymchwilio i lifogydd.

Mae nifer o ffactorau a fydd yn arwain at debygolrwydd uwch o lifogydd yn y dyfodol a'r posibilrwydd o ganlyniadau mwy difrifol:

- bydd newid hinsawdd yn arwain at dywydd eithafol amlach a dwysach gan olygu y bydd lefelau'r môr yn codi, ac felly disgwylir llifogydd mwy eithafol gyda chanlyniadau mwy difrifol
- dirywiad yng nghyflwr a pherfformiad isadeiledd draenio cyfredol a strwythurau amddiffyn rhag llifogydd dros amser
- bydd newidiadau mewn defnydd tir yn arwain at gynnydd mewn wynebau anhydraid a cholli gorchudd llystyfiant yn gyffredinol gan greu lefelau cynyddol o ddŵr llifo

Deddfwriaeth

Mae Rheoliadau Rheoli Llifogydd 2009 yn gofyn i bob Cyngor (gan gynnwys Cyngor Sir Ceredigion) baratoi Asesiad Perygl Llifogydd Rhagarweiniol, sy'n nodi ardaloedd lle mae pobl mewn perygl o lifogydd dŵr wyneb, dŵr daear a chyrsgiau dŵr cyffredin.

Mae'r Asesiad Perygl Llifogydd

Rhagarweiniol yn ymarferiad sgrinio dwys sy'n dwyn ynghyd yr wybodaeth sydd ar gael o nifer o ffynonellau ynghylch llifogydd yn y gorffennol a'r posibilrwydd o lifogydd yn y dyfodol fel y gall Cyngor Sir Ceredigion wneud penderfyniadau gwybodus ynghlŷn â pherygl llifogydd lleol.

Cwblhawyd Asesiad Perygl Llifogydd Rhagarweiniol Cyngor Sir Ceredigion ym mis Mehefin 2011 a chaiff ei adolygu yn 2017.

Mae'r Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr, a gafodd gydsyniad brenhinol ym mis Ebrill 2010, yn darparu deddfwriaeth i reoli'r perygl sy'n gysylltiedig â llifogydd ac erydu arfordirol.

Mae'n rhoi mwy o gyfrifoldeb ar Gynghorau Sir o ran rheoli dŵr wyneb ac mae'n diffinio eu rolau fel Awdurdodau Llifogydd Lleol Arweiniol yn glir.

Un o'r nifer o ddyletswyddau statudol a osodwyd ar y Cyngor Sir o dan y Ddeddf yw paratoi'r Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol hon, a'r dyletswyddau eraill yw:

- cydymffurfio â'r Strategaeth Genedlaethol
- cydweithio ag awdurdodau eraill
- ymchwilio i'r holl lifogydd yn ei ardal
- cynnal cofrestr o strwythurau a nodweddion sy'n debygol o effeithio ar berygl llifogydd
- cyfrannu at ddatblygu cynaliadwy

Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol Ceredigion

Mae Llywodraeth Cymru wedi paratoi dogfen ganllaw o'r enw 'Strategaethau Rheoli Perygl Llifogydd Lleol' sy'n rhoi gwybodaeth i Awdurdodau Llifogydd Lleol

Arweiniol am faterion rheoli perygl llifogydd lleol y dylid eu hystyried wrth ddatblygu Strategaethau Lleol, ac o'r herwydd, rhaid i Strategaeth Rheoli Risg Llifogydd Lleol Cyngor Sir Ceredigion nodi'r canlynol:

- a) yr awdurdodau rheoli risg yn ardal yr awdurdod
- b) y swyddogaethau rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol y gall yr awdurdodau hynny eu hymarfer mewn perthynas â'r ardal
- c) yr amcanion i reoli perygl llifogydd lleol
- d) y mesurau sy'n cael eu cynnig i gyflawni'r amcanion hynny
- e) sut a phryd y mae disgwyl i'r mesurau gael eu gweithredu
- f) costau a manteision y mesurau hynny, a sut y telir amdanynt
- g) asesiad o berygl llifogydd lleol at ddibenion y Strategaeth
- h) sut a phryd y bydd y Strategaeth yn cael ei hadolygu
- i) sut mae'r Strategaeth yn cyfrannu tuag at amcanion amgylcheddol ehangach

Prif nod y Strategaeth yw lleihau'r perygl o lifogydd a'r diflastod a'r difrod economaidd a ddaw yn sgil llifogydd mewn dull cynaliadwy. Hefyd, dylai unrhyw weithgareddau rheoli llifogydd a gyflawnir anelu at wella'r amgylchedd adeiledig a naturiol.

Awdurdodau Rheoli Risg

Mae Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010 wedi nodi cyrff neilltuol fel 'awdurdodau rheoli risg' sydd â chyfrifoldebau sy'n gysylltiedig â llifogydd; cyrff newydd o'r Ddeddf ei hunan a rhai cyrff o ddarnau blaenorol o ddeddfwriaeth.

Gall llifogydd ddod o nifer o wahanol ffynonellau ac o dan ddeddfwriaeth ddiweddar mae'r cyfrifoldeb dros reoli'r perygl o'r gwahanol ffynonellau hyn yn syrthio ar wahanol Awdurdodau Rheoli Risg.

Mae **CYNGOR SIR CEREDIGION**, fel yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol, yn gyfrifol am arwain y gwaith o reoli perygl llifogydd o ffynonellau lleol. Mae hyn yn cynnwys dŵr wyneb, dŵr daear a chysiau dŵr cyffredin a hefyd lle mae rhyngweithio rhwng y ffynonellau llifogydd hyn a llifogydd o brif afonydd neu'r môr. Mae prif gyfrifoldebau Cyngor Sir Ceredigion yn cynnwys ei gyfrifoldebau fel y canlynol:

1. Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol
2. Awdurdod Draenio Tir
3. Awdurdod Rheoli Perygl Erydu Arfordirol
4. Awdurdod Cynllunio Rhag Argyfyngau
5. Awdurdod Priffyrdd
6. Awdurdod Cynllunio
7. Perchennog Tir

Mae gan Gyfoeth Naturiol Cymru (Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru gynt) gyfrifoldeb dros reoli perygl llifogydd o'r prif afonydd, y cronfeydd a'r môr ac mae ganddo rôl drosolwg strategol dros reoli'r holl beryglon llifogydd ac erydu arfordirol. Mae ganddo rôl allweddol hefyd o ran diogelu a gwella'r amgylchedd.

Mae gan Gyfoeth Naturiol Cymru y pwerau i wneud gwaith cynnal a chadw a gwelliannau ar y Prif Afonydd ac mae'n gyfrifol am gronfeydd dŵr yng Ngheredigion gan weithredu fel yr Awdurdod Gorfodi. Hefyd, mae'n gweithredu fel yr awdurdod rheoli perygl erydu arfordirol ac mae'n cyfrannu at ddatblygiad cynlluniau llifogydd aml

asiantaethau. Ar ben hynny, mae'n darparu cyngor i awdurdodau cynllunio o ran datblygu a'r peryglon llifogydd sy'n gysylltiedig â hynny, mae'n darparu rhybuddion am lifogydd, ac mae'n cefnogi ymatebwyr brys pan fo llifogydd yn digwydd.

Dŵr Cymru sydd â'r cyfrifoldeb dros ddarparu dŵr a rheoli dŵr brwnt a dŵr wyneb carthffosiaeth yng Ngheredigion.

Dŵr Cymru sydd yn bennaf gyfrifol am reoli llifogydd o systemau dŵr a charthffosiaeth, sy'n medru cynnwys llifogydd o garthffosydd, pibellau wedi byrstio neu dŵr o'r prif gyflenwad neu lifogydd wedi'u hachosi gan fethiannau yn y system.

Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru sydd â'r cyfrifoldeb dros reoli perygl llifogydd ar yr A44 a'r A487 – cyfrifoldeb Cyngor Sir Ceredigion yw'r holl ffyrdd mabwysiedig eraill.

Er bod y cyrff hyn yn gyfrifol am reoli perygl llifogydd o'r ffynonellau hyn, nid ydynt yn atebol am unrhyw ddifrod a achosir gan lifogydd. Cyfrifoldeb perchnogion eiddo yw diogelu eu heiddo rhag llifogydd ochr yn ochr â'u hawliau a'u cyfrifoldebau fel perchnogion glannau'r afon.

Darparwyr cyfleustodau ac isadeiledd

Nid yw darparwyr cyfleustodau ac isadeiledd yn awdurdodau rheoli risg. Ond mae'n bosibl y bydd ganddynt asedau fel cwlfertau, y mae angen rhannu gwybodaeth amdanynt gydag awdurdodau rheoli perygl llifogydd.

Preswylwyr, tirfeddianwyr a busnesau

Cyfrifoldeb perchnogion tai a busnesau yw gofalu am eu heiddo ac mae hynny'n

cynnwys eu hamddiffyn rhag llifogydd. Mae'n bwysig felly bod perchnogion tai yn cymryd camau i sicrhau bod eu tai wedi eu hamddiffyn.

Gall Cyfoeth Naturiol Cymru (trwy wefan Asiantaeth yr Amgylchedd) neu Gyngor Sir Ceredigion ddarparu gwybodaeth am berygl llifogydd i eiddo.

Perchnogaeth 'Glannau'r Afon'

Mae perchnogion tir, deiliaid tai a busnesau y mae eu heiddo gerllaw afon, nant neu ffos yn debygol o fod yn Berchnogion Glannau'r Afon, gyda chyfrifoldebau'n gysylltiedig â hynny.

Mae rhagor o wybodaeth am hawliau a chyfrifoldebau Perchnogion Glannau'r Afon ar gael yn nogfen Asiantaeth yr Amgylchedd 'Living on the Edge'.

Cynghorau Tref a Chymuned

Mae llifogydd yn effeithio ar gymunedau yn ogystal ag ar unigolion ac mae'r cymunedau, cymaint ag unrhyw un yn gwybod am y perygl gan fod ganddynt yr wybodaeth hanfodol am hanes llifogydd yn eu hardaloedd penodol.

Mae gan Gynghorau Tref a Chymuned rôl bwysig i'w chwarae felly mewn cyfathrebu perygl llifogydd i'r rhai nad ydynt efallai yn ymwybodol o'r perygl a chyfeirio'r unigolion hynny at Gyngor Sir Ceredigion a Chyfoeth Naturiol Cymru.

Perygl Llifogydd Lleol

Mae llifogydd yn berygl gwirioneddol i fywyd ac rydym wedi gweld marwolaethau ar draws y Deyrnas Unedig ac Ewrop yn ystod llifogydd y gorffennol agos. Gall yr effeithiau, yn enwedig yr effeithiau ar iechyd barhau am fisoedd, blynyddoedd neu ddegawdau, yn dibynnu ar gyflymdra ac effaith y

llifogydd.

Mae effaith economaidd llifogydd ar lefel bersonol, ranbarthol a chenedlaethol yn sylweddol, ond efallai mai'r effaith hir dymor amlycaf yw'r effaith ar les y rhai sy'n dioddef llifogydd.

Mae data manwl am lifogydd dŵr wyneb yn y gorffennol yn gyfyngedig. Mae llifogydd lleol wedi digwydd, ac fe fyddant yn parhau i ddiwydd, mewn sawl ardal yn y sir pan fydd amodau tywydd yn ddifrifol. Oherwydd newid hinsawdd mae'n debygol y byddant yn digwydd yn amlach ac yn fwy difrifol. Y nod yw ceisio darogan a lleihau'r perygl lle mae'n bosibl a sicrhau bod gennym gynlluniau rhag argyfyngau i ddelio â digwyddiadau eithriadol o ddifrifol.

Perygl Posibl o Lifogydd

Y wybodaeth orau sydd ar gael i'r Awdurdod ynghylch darogan llifogydd at y dyfodol yw'r Map Llifogydd Dŵr Wyneb - 1 mewn 200 mlynedd, yr oedd Asiantaeth yr Amgylchedd wedi'i baratoi.

Defnyddir y wybodaeth hon i nodi'r Ardaloedd Perygl Llifogydd yn seiliedig ar y dangosyddion perygl llifogydd i benderfynu ynghylch effeithiau llifogydd.

Y prif ddangosyddion perygl llifogydd allweddol yw:

- **Iechyd Dynol**
- **Gwasanaethau Hanfodol**
- **Gweithgaredd Economaidd**
- **Hyd ffyrdd neu reilffyrdd**
- **Ardaloedd o dir amaethyddol**
- **Treftadaeth ddiwylliannol**
- **Safleoedd Amgylcheddol Dynodedig**

Ni fydd yn bosibl edrych ar unwaith ar bob lleoliad lle y gallai llifogydd ddigwydd,

ac felly mae angen blaenoriaethu gan ganolbwyntio'r ymdrechion ar y mannau y byddai hynny yn esgor ar y fantais fwyaf o ran lleihau perygl llifogydd.

Effaith Newid Hinsawdd

Cymharol ychydig sy'n cael ei ddeall am effaith newid hinsawdd ar berygl llifogydd lleol, ond mae'r amcanestyniadau enghreifftiol hinsawdd yn gytûn yn gyffredinol bod eithafion o ran gwlybanaeth yn y gaeaf yn debygol iawn o gynyddu mewn maint ac amllder.

Mae United Kingdom Climate Projections 2009 (UKCP09) yn darparu'r rhagolygon diweddaraf am newid hinsawdd yn y dyfodol yn y Deyrnas Unedig ac mae'r canfyddiadau allweddol am Gymru yn awgrymu'r canlynol, erbyn 2050

- bydd y tymheredd blynyddol cyfartalog yn cynyddu 2.3°C
- bydd uchafswm tymheredd dyddiol yr haf yn cynyddu 3.4°C
- bydd uchafswm tymheredd dyddiol y gaeaf yn cynyddu 2.5°C
- bydd glaw yn cynyddu 14% ar gyfartaledd yn y gaeaf ac yn gostwng 16% ar gyfartaledd yn yr haf
- bydd lefelau'r môr o amgylch Cymru yn codi tua 20cm
- bydd dwyster stormydd yn cynyddu, gan arwain at stormydd dwysach a thonnau mwy o faint

Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi cynhyrchu *Asesiad Perygl Newid Hinsawdd* a *Strategaeth Newid Hinsawdd i Gymru*. Mae'r dogfennau hyn yn nodi'r peryglon a'r cyfleoedd o ran newid hinsawdd sy'n wynebu'r wlad a sut y gallwn baratoi ar gyfer effeithiau newid hinsawdd.

Rheoli Perygl Llifogydd Lleol

Mae'r symudiad tuag at reoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol dros y blynyddoedd diwethaf wedi'i wneud gan gydnabod cyfyngiadau amddiffynfeydd llifogydd ac arfordirol.

Nid yw'n bosibl atal pob achos o lifogydd ond trwy weithio gyda'n gilydd a defnyddio amrediad ehangach o fesurau rheoli perygl gallwn wneud gwelliannau i'r modd y mae effeithiau a chanlyniadau llifogydd yn cael eu rheoli.

Y nod cyffredinol yw lleihau'r perygl i breswylwyr a busnesau sy'n dioddef diflastod a difrod economaidd sy'n dod yn sgil llifogydd.

Mae'r *Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol* a baratowyd gan Lywodraeth Cymru yn gosod pedwar amcan cyffredinol i reoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol yng Nghymru:

- Lleihau effeithiau llifogydd ac erydu arfordirol ar unigolion, cymunedau, busnesau a'r amgylchedd
- Codi ymwybyddiaeth pobl o berygl llifogydd ac erydu arfordirol a'u cynnwys yn yr ymateb i'r perygl hwnnw
- Darparu ymateb effeithiol a pharhaus i lifogydd ac erydu arfordirol
- Blaenoriaethu buddsoddiad yn y cymunedau sy'n wynebu'r perygl mwyaf

Ategir y rhain gan 11 is-amcan a rhagor o fesurau ychwanegol a mater i'r Awdurdodau Llifogydd Lleol Arweiniol yw cyflenwi rhai o'r is-amcanion a'r mesurau hyn i gefnogi'r Amcanion ehangach fel y nodir gan Lywodraeth Cymru.

Amcanion Amgylcheddol

Prif ddiben y Strategaeth yw amlinellu fframwaith ar gyfer gweithredu mesurau rheoli perygl llifogydd ar draws Ceredigion.

Mae yma gyfle hefyd i sicrhau cryn fantais o ran y dyheadau cenedlaethol a dyheadau'r sir gyfan ynghylch gwella cynaliadwy, amgylcheddol a chymdeithasol.

Asesiad Amgylcheddol Strategol

Mae angen Asesiad Amgylcheddol Strategol i gefnogi'r Strategaeth. Bydd yr asesiad yn gwerthuso effeithiau amgylcheddol posibl y Strategaeth a'i amcanion cyn ei chymeradwyo a'i mabwysiadu'n ffurfiol.

Mae'r Asesiad Amgylcheddol Strategol yn rhoi pwyslais mawr ar ddiogelu'r amgylchedd trwy sicrhau bod ystyriaethau amgylcheddol yn cael eu cynnwys ac mae'n cyfrannu at ddatblygu cynaliadwy a diogelu'r amgylchedd.

Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd

Oherwydd potensial y strategaeth hon i effeithio'n sylweddol ar safleoedd o gadwraeth natur, cynhaliwyd Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd Strategol ochr yn ochr â'r Asesiad Amgylcheddol Strategol. Darperir casgliadau'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd fel crynodeb i'r Adroddiad Amgylcheddol Asesiad Amgylcheddol Strategol.

Cyfarwyddeb Fframwaith Dŵr

Y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yw'r darn mwyaf sylweddol o ddeddfwriaeth dŵr Ewropeaidd sydd wedi'i chynhyrchu.

Mae'n ofynnol bod holl ddyfroedd mewndirol ac arfordirol yn cyrraedd

statws ecolegol 'da' erbyn 2015 a bydd yn cyflawni hyn trwy sefydlu strwythur basn afon lle y nodir amcanion amgylcheddol heriol ynddo, gan gynnwys targedau ecolegol ar gyfer dŵr wyneb.

Gall mesurau rheoli perygl fod o fudd sylweddol i fioamrywiaeth wrth ddiogelu safleoedd dynodedig a chyfrannu at wella a chynnal y rhain mewn cyflwr ffafriol.

Datblygu Cynaliadwy

Mae'r *Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr* yn cynnwys dyletswydd ar awdurdodau lleol i gyfrannu at ddatblygu cynaliadwy wrth gyflawni eu swyddogaethau Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol.

Nid yw'n pennu un dull o weithredu ond mae'n cynnig nifer o awgrymiadau sydd yn cyfrannu at gyflawni datblygu cynaliadwy.

Cynlluniau Dalgylch ar gyfer Rheoli Llifogydd

Mae Cynlluniau Dalgylch ar gyfer Rheoli Llifogydd yn ystyried pob math o lifogydd, (afonydd, dŵr daear, dŵr wyneb neu garthffosydd) ac maent yn seiliedig ar ddull safonol o weithredu i sicrhau eu bod yn darparu asesiad cyson o berygl llifogydd a dewisiadau polisi.

Maent yn ystyried effeithiau tebygol newid hinsawdd, sut yr ydym yn defnyddio ac yn rheoli'r tir, a pha ardaloedd y gellid eu datblygu i ddiwallu ein hanghenion cyfredol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain.

Cyllido

Mae perygl a chanlyniadau llifogydd ac erydu arfordirol yn arwain at gost ariannol sylweddol i'r unigolion yr effeithir arnynt ac i economi Cymru yn gyffredinol.

Wrth i'r hinsawdd newid, mae disgwyl i'r costau a'r adnoddau sydd eu hangen i gadw'i fyny gyda pheryglon a chanlyniadau llifogydd ac erydu arfordirol gynyddu.

Daw mwyafrif y cyllid ar gyfer rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol yng Nghymru yn uniongyrchol oddi wrth Lywodraeth Cymru.

Wrth i lefel a natur y perygl newid yn y dyfodol, bydd angen i Awdurdodau Risg Cymru ddarganfod ffynonellau ariannu eraill i sicrhau bod cymunedau ar draws Cymru yn derbyn y lefelau o gyllid sydd eu hangen arnynt i reoli'r peryglon y maent yn eu hwynebu.

Mae Cyngor Sir Ceredigion yn darparu elfen o ariannu o'i gyllidebau i gyllido astudiaethau, adroddiadau, a'r broses o ddylunio cynlluniau lliniaru llifogydd ac erydu arfordirol, yn ogystal â chyfrannu tuag at y costau adeiladu.

Fel rhan o'r Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i sefydlu methodoleg blaenoriaethu ariannu cliriach i Gymru sy'n nodi pa brosiectau y byddant yn eu hystyried ar gyfer eu hariannu.

Y bwriad yw y bydd hyn yn arwain at sefydlu un cynllun cyllido i'r holl brosiectau rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol yng Nghymru.